

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg:	Arbeidsutvalg Lomsdal-Visten
Møtested:	e-post, Digitalt
Dato:	06.06.2025
Tidspunkt:	18:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Møtet avholdes på epost. Deltakerne svarer enig evt ikke enig i forvalters tilrådning.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
AU 1/25	Tillegg til dispensasjon fra verneforskriften for Lomsdal-Visten nasjonalpark for bruk av drone til filming - NRK		2025/2270
AU 2/25	Søknad om dispensasjon fra verneforskrift uttak av ved til hytte i Strompdalen DNT Sør-Helgeland		2025/4149

Arkivsaksnr: 2025/2270-6

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 06.06.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg Lomsdal-Visten	1/25	06.06.2025

Tillegg til dispensasjon fra verneforskriften for Lomsdal-Visten nasjonalpark for bruk av drone til filming - NRK

Vedlegg:

- 1 LomsdalV Skjerm bilde søkt rute 2025-03-14 kl. 12.07.05 (1).png

Forvalters tilrådning

Norsk rikskringkasting AS gis tillegg til dispensasjon fra verneforskrift for Lomsdal-Visten nasjonalpark §3, punkt 7.2 etter kart datert 21. mai 25. området rundt Nordre Vistvatnet. Dette for bruk av drone i forbindelse med innspilling av tv-serie «Norges Nasjonalparker».

Dispensasjonen gis med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 og med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder sammen med nasjonalparstyrets vedtak 17. mars, for perioden 1. september til og med 30. september 2025 med inntil 15. flyginger, og etter kartvedlegg og beskrivelse til søknaden.
- Bruken av drone skal utføres på en mest mulig skånsom måte med hensyn til dyre- og fugleliv i området. Droneoperatør skal være oppmerksom og ta ned drone straks det er tegn på at dronen forstyrrer rovfugl eller øvrig dyreliv i området. Dersom det er tamrein i området, skal det vises spesielt hensyn til denne.
- Søker må følge regler om droneflyging gitt i «Forskrift om luftfartøy som ikke har fører om bord mv.».
- Ved fremvisning av dronevideo skal det komme frem at filmingen er gjort med tillatelse fra nasjonalparkstyret.

Tillatelsen gjelder kun fra verneforskriftene, og må kunne fremvises ved kontroll.

Søknaden

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre behandlet den 17. mars 2025 dispensasjonssøknad fra NRK for bruk av drone i forbindelse med innspilling av tv-serie «Norges Nasjonalparker» sak ST 14/25.

Etter dette har produksjonen søkt om et tillegg til innvilget område rundt Nordre Vistvatn.

NRK har tidligere opplyst at *«Det er en dokumentarserie hvor vi formidler mangfoldet av natur som finnes i nasjonalparkene våre. Målet er å gi publikum en fin naturopplevelse og økt kjærlighet til naturen. Sporløs ferdsel og respektfull tilstedeværelse i naturen er gjennomgående tema i serien. Vi har allerede filmet i 12 av nasjonalparkene våre.*

Videre opplyses det i tillegget den 21. mai at *«Merk at vi ikke kommer til å filme i hele området vi har fått tillatelse til, men siden mulighetene er så store for spektakulære ruter i nasjonalparken, vil dette gi oss større handlingsrom når vi endelig skal sette ruta.»*

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve ble sammen med Strauman landskapsvernområde opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriftene forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

I nasjonalparken er all unødvendig støy forbudt. Bruk av motordrevet modellfly og lignende er forbudt. Dette står i verneforskriftens § 3, punkt 7.2. Droneflyging er ikke definert som motorferdsel men faller inn under bestemmelser knyttet til støy.

Det er ingen direkte åpning i forskriftene for å gi tillatelse til bruk av drone. Saken må derfor behandles etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen, naturmangfoldloven § 48.

Naturmangfoldlovens § 48 sier at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Søknaden må vurderes etter vilkårene om at det ikke må stride mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Disse vilkårene er kumulative, det betyr at hvis begge vilkårene er oppfylt kan forvaltningsmyndigheten vurdere om det skal gis dispensasjon.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering av saken

Det søkes om et tillegg til filming i området rundt Nordre Vistvatn. Fra tidligere (sak ST 14/25) er det tillatt et relativt stort område av parken og hele landskapsvernområdet (jfr. vedlagte kart). Tillegget vises med blå markering. Bakgrunnen for dette er forklart fra søker at de er avhengige av å kunne improvisere litt underveis ved valg av ruter i forhold til vind og vær. Det er derfor ikke aktuelt å benytte hele det skraverte området til filming, men kun små deler.

Det er ikke snakk om å utvide antall turer eller tidsrom, men å utvide området for en større fleksibilitet i rutevalg.

Vurderingen vil derfor være lik tidligere vurdering for droneflygingen.

Lomsdal-Visten nasjonalpark er et rimelig nytt verneområde. Området er godt kartlagt i forbindelse med verneplan for Lomsdal-Visten og opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra ([Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3](#)) og [Naturbase](#). Fjellområdene er golde og fattige, mens det nede mot Visten, Eiterådalen og Stavvassdalen er større variasjon i berggrunnen, inkludert en del kalkrike og baserike bergarter (bl.a. marmor). Dette gir en del rik skog, særlig i granskogene tilknyttet elvekløftene. I øst er det granskog som dominerer i området og det er langt på veg kompakte naturskoger med preg av tidligere tiders gjennomhogster og det er områder med store verdier knyttet til gammel skog. Mye av områdene lengre sør i parken er preget av glissen, fattig furuskog, med noen spredte ospeholdt. I de lavereliggende områdene er området preget av eldre tiders hogst, slik som Laksmarkdalen og områdene rundt Velfjorden, mens de høyere- og mer avsidesliggende områdene er preget av eldre og mindre påvirket skog. I de mer værutsatte områdene, er tregrensa svært lav og det er kun spredte trær. Området er dominert av den middelskorna, gråhvite granitten som vi finner i store deler av den sentrale delen av nasjonalparken.

Innenfor området det søkes om å filme i er det registrert mange trua og sårbare arter. Dette er i hovedsak sopp, lav, karplanter, insekter og fugler som har liten eller ingen påvirkning i forhold til filming med drone, og særlig i dette tidsrommet. Områdene er også yngleområde for enkelte rovfuglarter. For å unngå konflikt mellom drone og rovfugl er det viktig at dronepiloten overholder reglen om at dronen til enhver tid skal være godt synlig for pilot. NRK opplyser i søknaden at de bruker erfarne dronepiloter som kjenner til bruk av droner i vernede og sårbare områder.

Bruk av modellfly og drone er i utgangspunktet forbudt i verneområdet fordi det kan ha negative effekter på verneverdiene gjennom forstyrrelser og støy. Rovfugl, vilt og tamrein er særlige sårbare for forstyrrelser i hekke- og yngletid. Det er gjort lite forskning på hvordan bruk av drone kan forstyrre fugle- og dyrelivet, men det er dokumentert at store rovfugler «angriper» droner. Dette gjelder særlig i hekketida på våren, og vil derfor ikke være aktuelt i tidsrommet hvor det søkes om flygning.

Bruk av drone kan også forstyrre fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv. Det må derfor tas særlig hensyn til andre brukere av området. September er heller ikke høgsesong for friluftsliv, men jakt foregår i store deler av nasjonalparken.

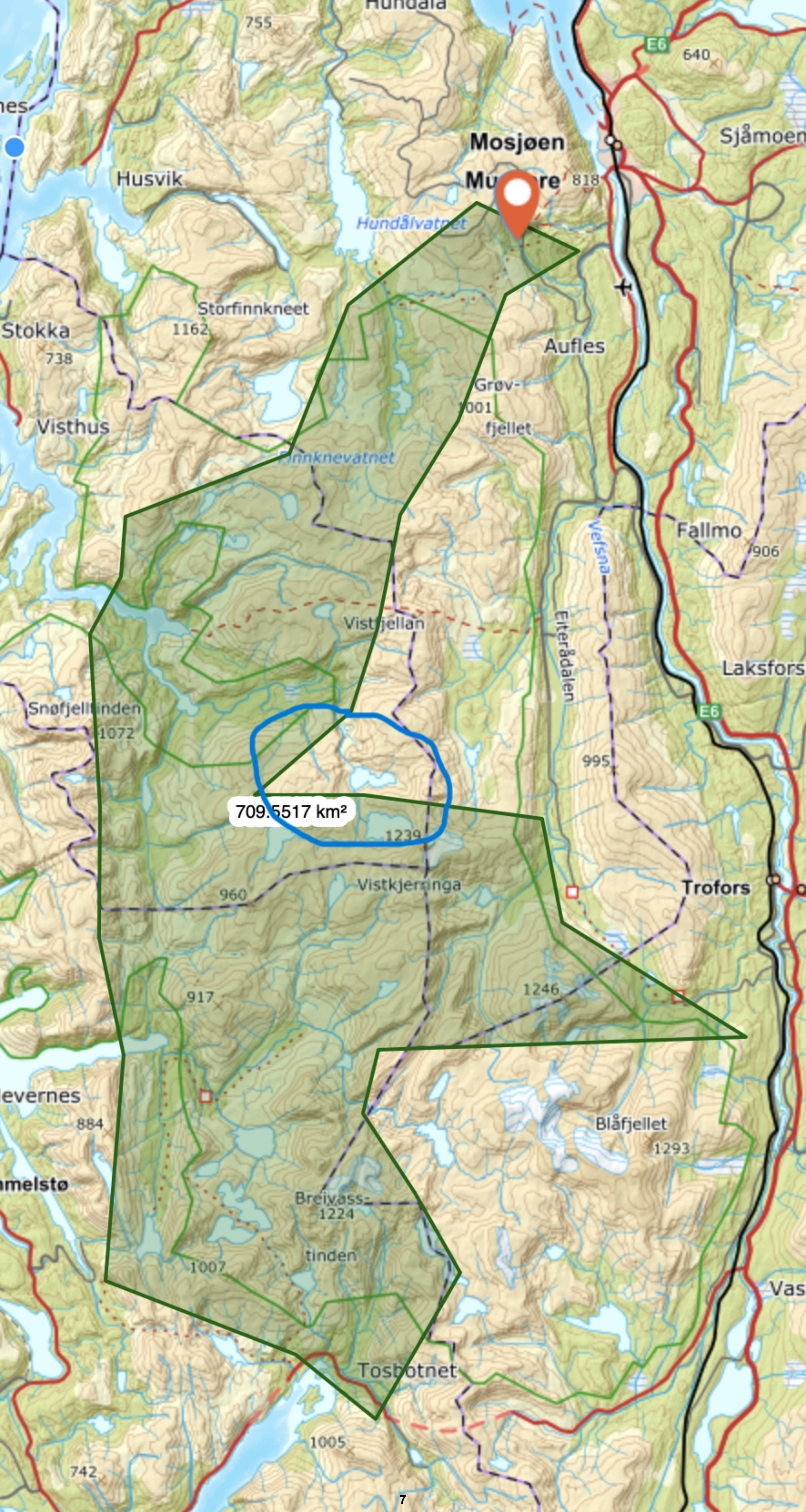
Det er gode nok kunnskaper om naturmangfoldet, dette betyr at naturmangfoldlovens § 9, «føre-var- prinsippet», ikke brukes i denne saken.

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. Det er ikke andre gjeldende løyver for bruk av drone i området.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Forvalter vurderer med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 gi dispensasjon for bruk drone i forbindelse med filming. Begrunnelsen er gjennomføring av tiltaket innenfor rammen av dispensasjonen med gitte vilkår ikke vil stride mot vernevedtakenes formål og påvirker ikke verneverdiene nevneverdig. Bruken av drone til filming vil i liten grad medføre økt belastning på verneverdiene når droneflygingen utføres på en mest mulig skånsom måte med hensyn til dyre-

og fugleliv. Aktiviteten skal gjennomføres etter hekke- og yngletid og vil derfor ikke ha negativ påvirkning ift. dette. Planlagt flyging gjennomføres etter hovedsesong for besøkende og vil i liten grad ha negativ påvirkning for friluftslivet. De angitte vilkårene anses å ha en saklig sammenheng med verneformålet og de hensyn som der skal ivaretas, og kan ikke sies å fremstå som særlig tyngende.

Arkivsaksnr: 2025/4149-2

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 06.06.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg Lomsdal-Visten	2/25	06.06.2025

Søknad om dispensasjon fra verneforskrift uttak av ved til hytte i Strompdalen DNT Sør-Helgeland

Vedlegg:

- 1 Søknad om vedhugst.docx

Forvalters tilrådning

DNT Sør-Helgeland ved Solveig Lomsdal gis dispensasjon fra plantevernet i Lomsdal-Visten nasjonalpark for uttak av ved til foreningshytte i Strompdalen, Brønnøy kommune.

Dispensasjonen gis med hjemmel i § 3 punkt 2.3.a i verneforskriften av arbeidsutvalget etter delegering fra nasjonalparkstyret.

Vilkår for dispensasjonen:

- Hogsten kan foregå i perioden 15. juli 2025 til 15. april 2026. Utenom hekkesesong.
- Det skal felles lauvtrær på tidligere innmark.
- Det skal ikke felles store og dekorative trær, men åpnes opp for å danne et innmarkspreg.
- Trær og busker kappes ved bakken, kvist og hogstavfall rydde vekk fra kulturmarka.

Søknaden

Den norske turistforening Sør-Helgeland søker om å ta ut ved til foreningshytte i Strompdalen i Brønnøy kommune.

Solveig Lomsdal skriver i søknaden at «Årlig er det et forbruk på ca 1000-1400 ltr i Stromdalen. Dessverre er det en del ved som blir brukt på det utendørs bålet, selv om dette er skiltet ikke skal skje.»

I utgangspunktet søkes det om å ta ut ved med motorsag i slutten av mai, men etter samtale med søker er ikke dette aktuelt.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve som ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

- *Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde.*
- *Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner.*
- *Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen.*
- *Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem.*
- *Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.*

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

I utgangspunktet er det plantelivet i nasjonalparken vernet mot inngrep, jf § 3 punkt 2, men forskriftens punkt § 3 punkt 2.3.a åpner opp for at nasjonalparkstyret kan innvilge uttak av ved til hytter og gammer i nasjonalparken.

I tillegg til verneforskriften skal søknaden vurderes opp mot prinsippene i naturmangfoldloven § 8 – 12.

Vurdering av saken

Det framgår av naturmangfoldlovens § 8 at alle vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det. Strompdalen ble vernet som naturreservat gjennom verneplan for barskog i 1992. Området ble i den forbindelsen kartlagt av Norsk institutt for naturforskning (regionrapport for Midt-Norge, 1988). I 2012 gjennomførte Bioforsk Nord Tjøtta botaniske registreringer på kulturmarka i Strompdalen på oppdrag fra nasjonalparkstyret (rapport 12/2013). Opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse og Naturbase.

Strompdalen er et granskogsområde med mye rik høgstaude- og storbregnevegetasjon. Skogstua ligger på den gamle innmarka og områdene nærmest den tidligere gården domineres av bjørk. Den gamle innmarka er delvis gjengrodd, men det finnes fremdeles en del typiske slåttearter i området. Det er ikke registrert rødlistearter i området. Strompdalen er også et attraktivt turmål for vandrere i nasjonalparken, og en mye benyttet veg mot Lomsdalen.

Forvaltningsplanen gir føringer for hvilke vilkår som bør stilles i ved innvilgelse av slike dispensasjoner. Det skal også legges vekt på at gamle innmarksarealer holdes åpne for det kulturhistoriske aspektet, som også er en del av verneformålet. Dette kommer også frem i skjøtselsplanen for kulturmarka i Strompdalen.

Det foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og effekten av tiltaket. Naturmangfoldlovens § 9, "føre-var-prinsippet", får derfor ingen vekt i denne saken.

Ut over forstyrrelse for dyreliv vil bruk av motorsag kunne forstyrre det allmenne friluftslivet. Det er derfor også i forvaltningsplanen sakt at slik aktivitet bør legges til utenom hekketid. 15. april til 15. juli. Varigheten av dette tiltaket er svært begrenset. Det er ei åpen skogkoie i Lomsdalen der det har blitt gitt dispensasjon for en årlig flyging med utstyr, samt til uttransport av felt elg. Ut fra dette vurderes omsøkte tiltak ikke å gi en samla belastning på økosystemet som vil være til skade på naturmangfoldet og verneverdiene (naturmangfoldloven § 10).

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken.

Lomsdal/Visten Nasjonalparkstyre
v/Bjørnar Aarstrand
Trofors Jernbanestasjon
8680 Trofors

DNT Sør-Helgeland
Sømnaveien 92
8900 Brønnøysund

Søknad om å ta ut ved Strompdalen Skogstue.

DNT Sør-Helgeland søker med dette tillatelse for å ta ut ved til eget hyttebruk ved vår DNT hytte i Strompdalen. Vi ønsker å kunne bruke motorsag for å felle de trær vi behøver til ved.

Årlig er det et forbruk på ca 1000-1400 ltr i Strompdalen. Dessverre er det en del ved som blir brukt på det utendørs bålet, selv om dette er skiltet ikke skal skje. Ved uttak av ved gjør vi dette så skånsomt som mulig. Vi rydder opp og samler greiner i slik at dette ligger mest mulig skjermet fra den ferdsel som er i området. Hogst skjer nesten uten unntak på den gamle innmarka, og er i hovedsak tynning av skog som vokser til etter hvert.

Uttaket er på vestsiden (sørvest, vest og nordvest) av hytta, og normalt overstiger vi ikke en radius på mer enn 250m fra hytta.

Tidspunkt: Uttak skjer normalt i slutten av mai hvert år, slik at vi får tørket opp mest mulig i løpet av sommeren, og stablet inn på høsten.

Årets uttak er påtenkt i morgen (24. mai), om vi rekker. Vi har litt sykefravær, så vi er kun to stk som drar innover i dag.

Er det føringer hvordan vi skal ta ut det vi behøver av ved, så er vi interessert i tilbakemelding på det.

Håper å høre fra dere.

Mvh
DNT Sør-Helgeland v/Solveig Lomsdal (leder)